

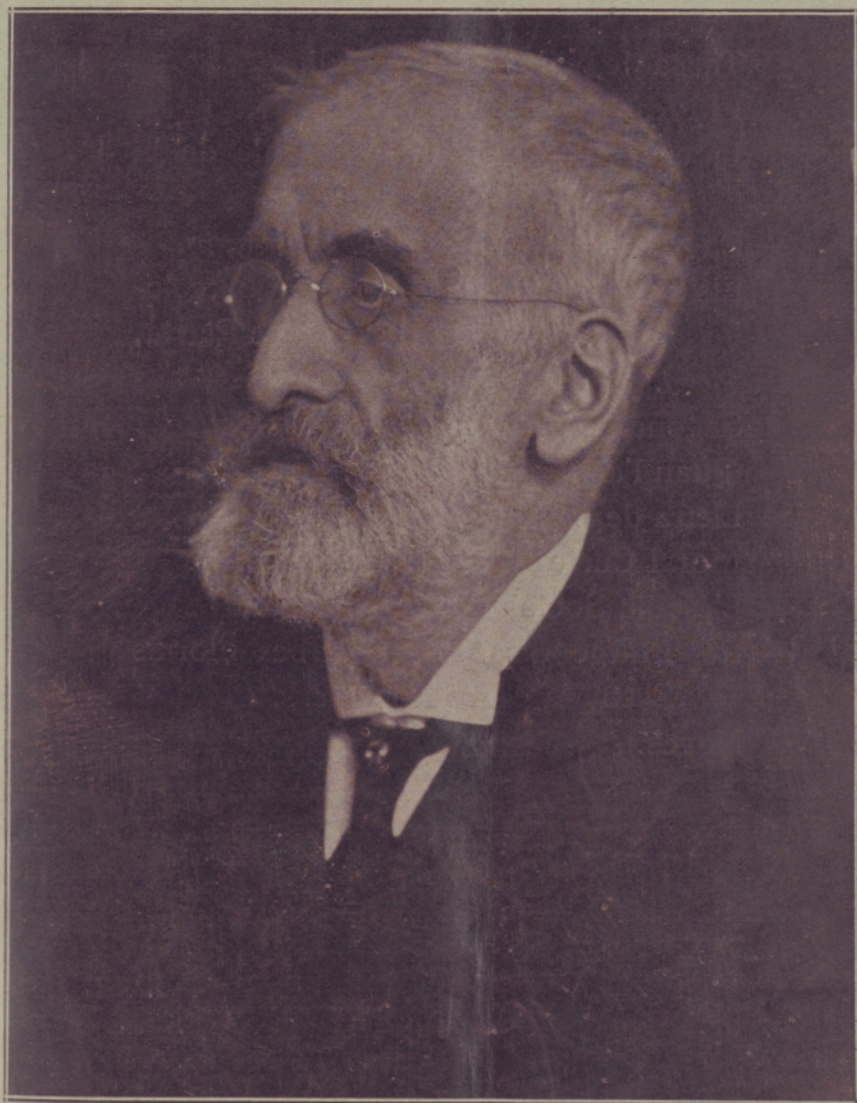
ESGUELA MUNICIPAL DE MÚSICA
BIBLIOTECA

UNIVERSITAT CATALANA

PUBLICACIO QUINZENAL

Redacció i Administració: UNIVERSITAT

Barcelona, 20 de març de 1933

El Mestre N'Antoni Nicolau

Número, 10

20 cèntims

A-3- -C

SUMARI:

Tasca de realització immediata.

El Mestre Nicolau és mort!

La cultura, factor indispensable de la
democràcia, *Ferruar*.

Engrunes estudiantils, *A. Capmany*.

Els estudiants de la Universitat barcelo-
nina de 1714, al servei de la Pàtria,
J. Font i Solsona.

Segona lletra a l'amiga, *A. Delèsfi*.

Quan l'amor fuig, *Rosend Perelló*.

Lletra de Lausana, *John Lacke*.

Moral Cartesiana, *R. Roquer*, prev.

L'escola Social, *Dr. Jaume Mans*.

Reportatge dels Primers Jocs Florals

Escolars, *Tres Reporters*.

Noves.

ANY I

Barcelona, 20 març de 1933

NÚMERO 10

Tasca de realització immediata

UNIVERSITAT CATALANA va fent el seu camí serenament i dreturera, sense fer cas de la munió de mesquineses que han intentat de barrar-li el pas i sense haver-se d'inclinar més que davant de tot allò que vulgui dir redreçament del nostre ideal d'Universitat nacional. De tot Catalunya s'han alçat veus dels bons universitaris d'avui i d'ahir que, apreciats com cal les dificultats que hem de vèncer i els mitjans de què disposem, ens han ofert la seva col·laboració desinteressada.

Encoratjats pel consell de tants i tan bons patriotes i universitaris i segurs de respondre a les conveniències de la nostra cultura universitària, hem encomanat a destacades personalitats una sèrie d'estudis d'alta transcendència sobre Dret, Filosofia, Economia, Folklore, Medicina, etc. Aquests estudis seran publicats en forma de fulletó enquadernable i formaran sengles volums de 50 a 70 pàgines. Per ara tot fa esperar que ja en el proper número podrem començar d'inserir l'Edició Paleogràfica del *Reconocerunt Proceres*, interessant estudi dels nostres amics i col·laboradors, el Dr. Jaume Mans i Andreu Miñarro: formarà el primer volum de les «Publicacions Universitat Catalana».

Ultra aquesta millora de tanta importància i responsabilitat per a les nostres febles forces, n'estem preparant moltes més, com, per exemple, la creació d'una Secció de Política Internacional a càrrec de companys nostres residents a Ginebra; la d'un agrupament, convenientment organitzat, de senyoretes estudiants, que aportarà a la nostra Revista tota la gràcia lluminosa que, altrament, es perdria en la freda negror de les velles aules i dels vells claustres; no hi mancarà tampoc la tan enyorada pàgina d'esplai amb xirois contes i harmonioses poesies, etc., etc.

Aquesta és, sense entrar en detalls, la tasca de realització immediata, que comporta, evidentment, un augment considerable de pàgines, de treball i de pressupostos. Però nosaltres no diem la darrera paraula: són els universitaris d'avui i d'ahir els qui la diran amb la seva col·laboració i el seu òbol.

El Mestre Nicolau és mort!

El venerable Mestre Nicolau és mort. Una de les més legítimes glòries pàtries ha desaparegut, malauradament per a nosaltres. UNIVERSITAT CATALANA s'adhereix al dol de Catalunya i com a prova d'admiració al venerable desaparegut, insereix l'elogi que li dedicà el Mestre LLUÍS MILLET en la conferència titulada «La música montserratina del Mestre Nicolau», llegida pel seu autor en l'Homenatge que el Monestir dedicà al compositor de «La mort de l'escolà».

(1) No hem tingut cap poeta que no hagi lloat el Montserrat amb les seves esparses, ni cap músic que no hagi cantat en una forma o altra els seus amors a la dolça Moreneta.

Però precisament el poeta i el músic que més s'han distingit en l'art que en podríem dir montserratí, que han fet del Montserrat el cant dilecte més constant i amorós, han estat el més gran poeta i el més gran músic que hem tingut modernament.

No és tasca meva la de referir-me a l'obra montserratina de Mossèn Jacint Verdaguer; en la gran festa que al seu honor dedicaran aquests bons Pares benedictins hi haurà un excel·lentíssim prosista de la nostra terra que glossarà les excel·lències del gran poeta en els seus amors a la dolça Verge Bruna; però la música del Mestre Nicolau, els seus cants i composicions corals són totes inspirades en poesies del poeta místic; la inspiració musical de Nicolau ha trobat la seva gènesi en el caire sentimental, en la puresa de forma, en la delicadesa de sentiment, en aquella expressió tan justa i perfecta, en aquell tremp tan catalanesc, en aquell candor tan ingenu i verdaguerià; i, per tant, no és possible parlar de l'obra del gran músic sense referir-se a les inspiracions del gran poeta.

Entre el poeta i el músic hi ha una gran connexió de temperament. Els dos estimen la forma cenyida i perfecta i la claredat del concepte; un fons sentimental molt paregut, un tremp fort, agermanat amb una gran delicadesa. En la cara ferrenya de pagès muntanyenc de Mossèn Jacint es dibuixava sovint aquell somriure seu tan característic que era com un reflex de la clara i il·luminada dolcesa dels seus «Idil·lis i Cants místics»; el posat seriós, impressionant, del Mestre Nicolau, que esverava tota la col·lectivitat dels deixebles i fins professors de l'Escola Municipal de Música de Barcelona, contrasta amb les subtils delicadeses de les seves intimitats cordials; tal és la saba flonja i forta, de sentor penetrant, que traspua de la duresa de l'escorça del pi bosquerol.

El sentiment de la forma perfecta, de l'expressió justa de la idea, la netedat del contorn; totes aquelles qualitats que juntament amb una sinceritat genial donen a les obres artístiques el certificat d'un fonamental classicisme; i, per sobre d'això, aquell no sé què de sobrietat, franquesa i claredat catalana, segell inconfusible de la nostra raça; totes aquestes qualitats comunes al poeta i al músic, mancomunades en l'obra del compositor, donaren per re-

(1) Fragment de l'esmentada conferència.

sultat les obres mestres, les més perfectes del modern renaixement musical de Catalunya.

Diferències també n'hi ha entre el cantor i el poeta. Mossèn Verdaguer té més imaginació i una contemplació més objectiva; Nicolau té més reclòs l'esperit, i sembla que entri més endins del drama íntim. Ambdós tenen l'eina afinadíssima de la tècnica; ambdós són artistes afinats de la forma; però així com el poeta relata i bellament s'encanta en la relació, i les metàfores sorgeixen escaients i lluminoses, en l'obra

del músic batega un sentiment més aviat pregon, el moviment íntim de l'esperit, el conflicte passional de l'ànima. Es clar que l'ofici característic de la música ja és aquest d'esser expressió del fons interior de l'home, però no és menys veritat que amb l'art dels sons es pot evocar també la part més externa dels fenòmens humans i de la natura. La música de Nicolau furga part endins de la poesia verdagueriana i treu en relleu tot el món psíquic que hi restava mig amagat.

La cultura, factor indispensable de la democràcia

Una democràcia no es pot mantenir pura, al nostre entendre, en un país on el grau de cultura dels seus habitants no sigui molt elevat. Laboulaye, escriu: «*Totes les invencions constitucionals, totes les fórmules de govern són impotents per a resoldre el problema de la democràcia. És un problema d'educació, de cultura*». Els pobles més cultes són també els més demòcrates. Un bell exemple ens l'ofereix Suïssa, on gairebé no hi ha cap habitant que no sàpigi llegir i escriure, i que és potser el més demòcrata dels pobles.

Democràcia no vol dir pas un grup o una secta: democràcia vol dir humanitat. I afirmar que democràcia vol dir humanitat és afirmar que vol dir educació. Per a tot govern, un bon sistema d'educació popular, de cultura, és qüestió d'interès i àdhuc de dignitat, però per a una democràcia és qüestió de vida o mort, perquè en un sistema democràtic, on s'afluïxen els ressorts de govern, on l'autoritat exterior es

debilita, és precis que aquesta es trobi substituïda per una autoritat interior, íntima, millor dit, de la raó i de la consciència, si no es vol que la democràcia es destrueixi a si mateixa, víctima de forces que ha desencadenat i que no sap canalitzar, morint en mans d'una demagògia sense cultura i sense educació, que acabaria amb tot, àdhuc amb la pròpia sobirania. I en un règim democràtic tothom té el dret i el deure d'adquirir una quantitat mínima d'instrucció, indispensable per a produir-se amb coneixement de causa i amb garanties d'encert. I aquest dret a un mínim d'instrucció és l'escola gratuïta, i aquest deure d'un mínim d'instrucció és l'escola obligatòria.

Una vera democràcia té per base i ànima l'escola: el poble més demòcrata, el més fort, el més sobirà és el més culte. Perquè sols amb cultura pot conèixer i estimar la veritat, que, com dona honesta, no es presenta nua més que davant de qui l'estima.

FERRUAR

Engrunes estudiantils

per Aureli Capmany

II

Completant la informació de l'establiment a la nostra ciutat dels Estudis, copiarem el dictat fet per «El Rector i Universitat de 2 i 3 ensenyança de Barcelona».

«Instal·lada ja la Universitat en aquesta ciutat, correspon a la Junta General de la mateixa cooperar totalment per a complir el dictat del govern després de consultada la direcció general d'Estudis, el qual no és altre que procurar la major instrucció de la joventut, principi fonamental que garantitza la principal felicitat de l'home.

«Per a lograr aquest fi, es pot per ara disposar de local suficient per a totes les assignatures, puix han proporcionat els senyors Governador de la Diòcesi, el protector del Seminari Tridentí, la Junta Nacional de Comerç, l'Acadèmia de Ciències Naturals i Arts i el Superior del Convent de Sant Agustí, part dels respectius edificis que estan sota llur càrrec, combinant en tot quant sia possible les hores a fi de facilitar la major comoditat als estudiants, havent accedit totalment, amb el major gust a aquesta invitació, establint-se les següents disposicions:

1.ª Els qui desitgin cursar en alguna de les càtedres establertes tindran l'obligació de presentar-se des del dia 9 al 22 del present mes de desembre, essent indispensable verificar la matrícula dins tot aquest mes.

2.ª Passat el dia 22 no s'admetrà cap alumne a no ésser que justifiqui en forma l'impossibilitat de presentar-se a temps.

3.ª El plan de càtedres queda establert en la present Universitat en la forma següent:

De Segona ensenyança: les assignatures de Geografia i Cronologia, de Matemàtiques pures, de Química, de Minería i Geologia, de Zoologia, de Lògica i Gramàtica general, en el local de l'Acadèmia de Ciències naturals i Arts, a les hores de 8 a 10, de 9 a 11, de 11 a 1 del matí i de 6 a 8 tarda. Les assignatures de Literatura i Història, d'Economia Política i Estadística, de Moral i Dret Natural i la de Dret públic i Constitució, en el Seminari Tridentí a les mateixes hores. La de Física a la Casa Nacional de Llotja i la de Botànica i Agricultura al Jardí Botànic, de 11 a 1.

De Tercera ensenyança: Les assignatures de Fonament de Religió, Història de la Teologia i temes de teologia i la d'Institucions docmàtic-morals, al Convent de Sant Agustí. Totes les altres al Seminari Tridentí, de 8 a 10 i de 11 a 1.

4.ª La Secretaria estàrà interinament oberta en el suprimit col·legi de P. P. Agustins els dies no festius de 9 a 11 del matí i de 3 a 5 tarda.

Barcelona, 4 de desembre de 1822. Domènec M. Vila. D'acord de la Junta General, Francesc de Sales Babot, secretari».

Universitaris catalans!

La vostra Revista:

UNIVERSITAT CATALANA

Els estudiants de la Universitat barcelonina de 1714, al servei de la Pàtria

per J. Font i Solsona

La història ens dona paisatges allisonadors. Heus ací, la transcripció d'uns documents que manifesten l'heroic comportament dels estudiants universitaris de Barcelona en aquell any de 1714, de trista remembrança per Catalunya. Són un reflexe de l'alta espiritualitat nacional que planava a la Universitat de Barcelona i llur sacrifici lloable al servei de la Pàtria per a defensar llurs llibertats. Els estudiants supliquen al Consell de Cent que autoritzi que sigui despresa del fons universitari la quantitat necessària per l'acompanyament de la Bandera de Sta. Eulàlia, insígnia de la Ciutat, per anar a la lluita contra l'exèrcit franco-espanyol, que feia deu mesos que mantenia assetjada la Ciutat de Barcelona.

El comunicat que remeteren al Consell de Cent, diu:

«Exm. Senyor. — Los licenciados que an de anar ab la bandera de la invicta y Patrona Sta. Eularia ab lo més obsequiós rendiment diuhen que pera subvenirse en los gastos que se ofreixen tingue a bé lo Iltre. Claustro de la Universitat Literaria deliberar algun socorro de diners propis de dit Iltre. Claustro los quals se troban çoes 80 ll. en poder del Vicerrector de dita Universitat y altres quantitats en la taula dels comuns diposits de V. E.; Y com no pugen distribuirse sens lo poder y facultat de V. E. Pertant essent del major servei y utilitat pública lo que dits diners servescan per lo socorro de dits Estudiants en la mes ur-

gent necessitat, suplican sia del agrado de V. Exa. condensendir y dispensar pугan gastarse per lo sobredit efecte les 80 ll. que de present se troban en poder del Vicerrector y en cas de no esser estas suficientes ordenar se pугan valer de las quantitats te lo Molt Iltre. Claustro en la taula dels comuns diposits, lo que esperan conseguir de la inimitable generositat y zel ab que patrocina V. Exa. als que se emplean en la defensa de la causa comuna. — Altissimus. Boxadell». ⁽¹⁾

Aquest comunicat no fixa la data de signatura. No obstant fou vist i examinat en el Consell de Cent, en la sessió celebrada el dia 25 d'abril de l'any 1714.

Diu l'acta del Consell de Cent: «En tercer lloch per dit Exm. consistori en veu del Exm. Sr. Conceller en Cap fonch ordenat llegirse una suplica presentada per los Licenciados que han de anar en seguiment del Pandó de la Invicta Verge y Martir Sta. Eularia, Patrona de esta ciutat ques troba aqui incertada, la qual llegida fou son contingut donat per proposició al present Concell per que sia servit deliberar lo fahedor». ⁽¹⁾

Incontinent el Consell de Cent d'acord amb l'esmentada proposició va fer la següent deliberació: «Que ohyda la suplica presentada per los Licenciados deuhen anar amb la bandera de la Invicta Patrona Santa Eularia, en y ab lo qual suplican esser concedida llicencia al Vicerrector per expedir algunas vuytanta liras en son poder, y

en cas de no ser bastants se pugan valer de las quantitats te lo llustre Claustro de la Universitat Literaria y Estudi General de la put, ciu. per la subvenció de dits Licenciados llegida dita suplica al present concell, insertada en la proposició. Y attés lo suplicat per dits Licenciados es cosa molt conforme a tota rahó. Que per ço sie concedida llicencia com lo present Concell la concedeix i annueix en que lo Rb. Vicerrector de la dita Universitat literaria y Estudi General expendesca y gaste las ditas vuytanta lliuras te en son poder, per la subvenció de dits estudiants diuhen eixir ab la bandera de Sta. Eularia. Y en cas

estas no abasten se valga per dit efecte del diner se troba tenir en la Taula lo lltre. Claustro de dita Universitat. Y que lo Racional de dit Estudi passe en compte a dit Vicerrector tot lo que haurà gastat per dita raho a la ocasió se li passaran els comptes». ⁽¹⁾

Heu's aci com d'un fons del Claustre i dels estudiant, la Universitat se'n desprengué per a atendre a les despeses per la defensa de Barcelona.

Sigui aquesta pàgina, una vera remembrança a llaor d'aquells anònims estudiants de la Universitat barcelonina del 1714, que manifestaren d'aquesta manera llur voluntat per a defensar Catalunya.

Segona lletra a l'amiga

Viatges

No sabies pas per què m'agrada tant de viatjar? Si em dius que perquè hom veu món i coses i cares noves, et diré que no és pas per això. Em plau de viatjar, perquè en camí tothom se sent germà.

No t'has adonat mai com homes que habitualment són esquerps i no diuen mai un mot, són els més simpàtics i garlaires? No t'has adonat d'aquella gent que mai no havies vist, i et somriu per qualsevol futesa i fa esforços per demostrar-te una amistat pregonia? Hom parla gentilment, hom somriu amb bonhomia, hom s'ajuda amb zel, hom fa present de viandes i entriquells com si tot fos poc, hom se acomiada sentimentalment... I tot això, per què? Per què tal diferència en el comportament de cadascú? Per què, de viatge, tothom és més fi, més cordial, més humà? Per què ha d'ésser

un esbalandrat vagó de tercera l'escola de la civilitat, quan un opulent palau ho és de la grolleria?

Perquè els vianants saben que tots van al mateix lloc, on es separaran qui sap si per a no tornar-se a veure mai més — què hi fa!

I jo, estimada amiga, en la meua caseta ambulant que tresca com una daina per cònques i valls i collades, en veure la franquesa de la bona gent que m'envolta, m'entendreixo, i, més d'una vegada, en acomiadar-se de nosaltres una persona que no viatjant anomenàriem *intrusa*, he sentit una pena al cor i una llàgrima als ulls...

I penso en molta gent que no viatja i que no sent l'anhel d'ésser humana; germans que es barallen i s'insulten sense saber per què. I mantes vegades arribo a prendre'ls per vianants desesperats que han errat la via, o per vianants que no s'adonen que ho siguin. Perquè, tanmateix, què és la vida sinó l'estela d'un vaixell que avança a batzegades per una mar mansoia i traïdora?

A. DELESFI

(1). Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. — Deliberacions 1713-1714, Fol. 111, 112.

QUAN L'AMOR FUIG

Lema: RECANÇA

JO ET DIRIA...

No pensis, no, que, com aquell que capta
una almoïna d'amor cerqui afligit:
passat l'instant, engegador, del rapte
arriba l'hora freda de l'oblit.

EL MARIDATGE D'ELLA

S'acosta, cada jorn, el maridatge
d'aquella dona a qui jo tant volia
i embolcalla el meu cor d'un lleu celatge
—fill del refús— ple de malenconia.

Un altre cuidarà del seu guiatge,
una altra mà senyalarà sa via
i la durà pel místic romiatge
on, a frec del camí, l'amor hi nia.

Un altre s'endurà la meva joia,
posada en el parlar d'aquella noia
i en la clara mirada dels seus ulls.

I també s'endurà la meva pena:
aquell seu cor, tan feble, que l'emmena
a claudicar des dels primers esculls.

L'ENYOR

En el silenci de la posta d'or
se'm desvetlla la febre d'un enyor.
Remor d'una ala nacarada i lleu.
Floreix la rosa d'un contacte breu
com un bes, saturat de melangia,
ple de l'encís de l'última follia.
Remor d'una ala nacarada i lleu.
Vola el record com un ocell de neu,
vola el record, adalerat i orb,
amb un volar sinistre com el corb.
Remor d'una ala nacarada i lleu.
En el silenci d'or de l'hora greu
vo'a el record, ocell adalerat,
al damunt d'un desig amortallat.

Rosend PERELLÓ

Lletra de Lausana

Un bon company nostre, antic alumne de la Universitat de Cambridge, ens ha lliurat gentilment la primera lletra de la sèrie promesa pel seu col·lega, Mr. John Lacke, que publicarem complaguts, perquè estem segurs que complaguts restaran de la seva lectura els amics d'UNIVERSITAT CATALANA.

I

Benvolgut amic: El meu pare, deixant-se arrossegar per l'estimació que em professa, i talment nou Lord Chesterfield, m'ha traçat el programa d'un viatge, que, segons diu, ha d'acabar de arrodonir la meva educació i donar-me el coneixement d'homes i de coses necessari per a un futur diplomàtic. Moltes són les raons que m'han empès a acceptar, i entre elles la més poderosa és de proporcionar-me l'avinentsa de comunicar-te les meves impressions i de rebre, en canvi, els teus consells de bon amic i estimat company.

Dues llargues anyades ens separen de la nostra cambreta de la Harlow Street de Cambridge i en aqueix interval no ens ha estat donat el plaer de tornar-nos a veure. Tan sols les teves cartes, enraonades, amb judicis austers, plens d'amor però també de serenitat, han servit de lenitiu a la nostra separació. El meu pare, que coneix la força del teu caràcter i la de la teva amistat envers nosaltres, no solament autoritza la meva correspondència amb tu, sinó que me l'aconsella i et prega que l'ajudis per tal d'aconseguir fer de mi el millor polític del món.

Tinc molta por que fracasseu tots dos, car sóc jove, m'agrada excessivament l'aire lliure i m'aclaparen els ne-

gocis. Però què vols fer-hi! Tot sigui per la voluntat del meu pare, a qui tant respecto i estimo, i per la teva amistat, que tant m'enorgulleix.

Ahir vaig arribar ací. Va preparar la meva recepció Sir Stoll, aquell vell amic del meu pare, que tu ja coneixes, i que tant ens feia riure amb el seu posat de vell inofensiu. Segons sembla, la seva influència política al Foreign Office és immensa. Ell és qui em donarà cartes de presentació per a gent qualificada d'Alemanya. I jo que tant arribo d'avorrir els salons, em veuré forçat de moderar les meves ganes de saltar i de córrer i hauré d'ésser un home greu, reposat, dissimulat, caute, amable i, en fi, el perfecte fill del model de cavallers anglesos, l'honorable Lord Lacke. Que és diferent tot això dels nostres jocs de corsaris i pirates!

Malgrat tot, com que he d'ésser un diplomàtic insigne, dissimularé, escoltaré, aprendré, parlaré poc: seré molt. Mes a tu, estimat Carles, t'ho diré tot, i cada setmana t'enviaré les meves impressions de política internacional. Fixa-t'hi bé, Carles. Respecta'm: sóc diplomàtic.

Per a tu, però, com per al meu pare, seré l'inquiet, el cerca-raons, l'infernall John que us estima a tots dos de tot cor. — JOHN LACKE.

Moral Cartesiana

IV. — Moral científica

pel Dr. Ramon Roquer, *pere*.

Cal, doncs, una higiene moral de l'organisme passional. Aquesta és possible perquè mitjançant la glàndula pineal, l'ànima obra damunt el cos, (*Traité des Passions* I, § 41). A més, «les nostres passions no poden ésser excitades o reprimides directament per l'acció de la nostra voluntat, però poden ésser-ho, indirectament, per la representació de les coses que acostumen d'estar unides amb les passions que volem tenir, o que són contràries a les que volem rebutjar. Així, per excitar la valentia i foragitar la por no basta de voler-ho; cal, per contra, considerar les raons, els objectes o els exemples que persuadeixen que el perill no és gran; que importa una major seguretat la defensa que la fugida poruga; que hom experimentarà la glòria i l'alegria de la victòria i, en canvi, no sentirà sinó retrets i vergonya d'haver fugit, etc.» (id. id. I, 45).

Si la passió és tan forta que vagi acompanyada de fortes commocions orgàniques—cor, sang i esperits animals—tot el més que podrà fer la voluntat és aminorar-les i detenir els moviments transeünts del cos; per exemple: deturar la mà que malda per ferir l'enemic, fermar les cames que volen fugir, etc.

En resum: L'ànima, mestressa dels seus pensaments, lograda el domini de les passions, primerament detenint-ne llurs efectes; després, imprimint una direcció constant als pensaments, canviant la direcció de la passió; finalment, adquirint amb l'hàbit del venciment passional una segona naturalesa.

Adhuc les ànimes més febles podrien obtenir un domini absolut sobre totes les passions si s'afanessin a educar-les i conduir-les.

V.-Moral filosòfica

L'intent positivista de connectar paral·lelament el progrés moral i el progrés científic fins al punt que la humanitat no experimenti més dolors morals ni inquietud pel problema del fi de l'home ni espant de la mort, el sentí Descartes, com veiérem en l'anterior article. Mai, però, no cregué que la sola ciència positiva fos capaç de fixar un ideal moral elevat. Cal aprofundir el pensament cartesià per a desprendre'n una vertadera filosofia de la conducta.

En primer lloc fixem-nos amb la *teoria cartesiana de la voluntat*, que, com s'ha dit, és la qüestió de vida o mort per a la moral de Descartes; car si hom refusa a la nostra voluntat el poder practicar espontàniament el bé, tots els imperatius de la moral més enlairada es frustraran davant la impossibilitat primordial d'obrar lliurement.

(seguirà)

Es perillós de fer veure massa a l'home com n'és de semblant a les bèsties, sense ensenyar-li la seva grandesa. Es també perillós de fer-li veure massa la seva grandesa sense la seva baixesa. Es escara més perillós de deixar-li ignorar una i altra. Però és molt avantatjós de representar-li l'una i l'altra.

PASCAL

L'Escola Social (Acabament)

pel Dr. Jaume Mans

Veiem ara, finalment, quin és l'esdevenidor de l'Escola Social amb relació a l'Estatut de Catalunya.

Segons l'art. 6 de la llei reguladora de la nostra autonomia «la Generalitat organitzarà els serveis que la legislació social de l'Estat hagi establert o estableixi». El text legal és ben clar en aquest punt i no deixa lloc a dubtes.

Essent l'Escola Social un servei establert per la legislació social general, cal que sigui traspassat a la Generalitat per a la seva organització. I d'ésser aquella considerada, preferentment, com a centre docent, seria d'aplicació l'art. 7 en quant faculta a la Generalitat per a «crear i sostenir els centres d'ensenyament en tots els graus i ordres que estimi oportuns», al marge de les institucions similars de l'Estat.

Abans plantejàvem la qüestió de si l'Escola és, predominantment, un centre docent o un organisme social, i féiem aleshores les consideracions que hem cregut pertinents des d'un punt de mira doctrinal. El que és indubtable, però, és que dins de la xarxa administrativa espanyola, ara com ara, l'Escola Social, segueix essent considerada com a organisme social; i no solament en quant depèn del Ministeri de Treball i Previsió social, sinó en quant va ésser objecte d'una qualificació expressa en aquest sentit en ésser exclosa dels centres docents que abans depenien d'altres departaments ministerials i foren aplegats l'any passat sota el ram d'Instrucció pública en la nova Direcció general d'ensenyament professional i tècnic.

L'Escola Social, doncs, considerada administrativament com a organisme social serà traspassada juntament amb els altres serveis establerts o a establir per aquest sector de la legislació general, a la nostra Generalitat, que dictarà les normes per a llur règim i organització.

Un cop fet aquest traspàs, podrà la Generalitat incorporar-la juntament amb els altres serveis que integrin el departament de Treball i Assistència social, mantenint aleshores una dependència anàloga a la que tenia en relació amb l'Estat central; o bé, en ús de la facultat d'*organització* que li està assignada estatutàriament, considerarla com a Centre docent, i per bé que respectant-ne la seva especialització, fer-la dependre del Consell d'Instrucció pública, al costat de la Universitat, i les altres institucions culturals i de ensenyament.

En un i en altre cas, seria molt convenient que en la llei orgànica de l'autonomia de Catalunya, en tractar dels principis socials relatius a l'Ensenyament o Treball, segons sigui el criteri adoptat, es faci constar la declaració que la Generalitat organitzarà centres d'ensenyament o instrucció social.

Sigui la que sigui, però, la futura situació de l'Escola dins de l'organització dels serveis propis de Catalunya, el sol fet que el de Cultura Social sigui dels compresos en la nostra administració autònoma, representa per nosaltres la consecució d'un ideal.

Reportatge dels Primers Jocs Florals Escolars

pels Tres Reporters

Diumenge, 12 de març. La Sala «Studium» de l'Estudi Masriera, tota elegant i discreta, plena de gom a gom. Són els estudiants que vénen a homenatjar els seus poetes i els seus pro-sistes. I són llurs mares i són llurs germanes que vénen a ensuperbir la festa.

Un Jurat que no ve pas a fer *justícia seca*, ans bé a homenatjar uns reus (heu vist reus més neguitosos i esgroguissats que els nostres, en el precís moment d'eixir a l'escenari?). sempre dóna bo d'esperar. Es clar que la culpa és de la reina que no acaba mai de abillar-sel. Es tan emocionant i tan incòmode d'ésser reina tan sols una tarda! Aplaudiments, discursos, excuses, i aplaudiments... Poetes que es palpen el nus de la corbata, acataments forçats a la Reina, paperam que tremola a les mans, la veu plàcida d'En Pere lló, l'horripilant i veloç càntic de la senyoreta Algarra, la minsa veu d'una poetessa vinguda de les terres lleidatanes, la ponderada i greu declamació de l'Agustí, la tota franca de l'Afonso... I el senyor Maurici Serrahima amb jaqué. Aplaudiments i aplaudiments.

Després anem a reclamar «*El maridatge d'ella*» (que publiquem en el present número i que va guanyar la Flor Natural), i mentre esperem que l'inefable Capdevila, Secretari, ens pugui atendre, som pregats, per un que a ben segur coneixia les tresqueres, de revisar les pràctiques plàteres de cartró tan ben atapeïdes de dolços i de copes simètricament disperses, curulles de vins tan generosos com el ma-

teix Jurat. Aclarim: ja no hi ha aplaudiments.

En ésser al carrer, observem símptomes de viva contrarietat en la faç de dos bons amics nostres. La causa? L'un, membre del Jurat, diu que es troba una mica cohibit dintre del vestit emmanllevat, i l'altre, envejable poeta—i no precisament per la seva situació econòmica—ens diu tot músic que li manquen deu cèntim per al tramvia.

* * *

Això són Jocs Florals i festa estudiantina! Aquest és un gran encert de la F. C. d'E. C., que tant debò puguem celebrar amb més lluïment encara l'any que ve.

**DESCOMPTE, portant aquest número de
UNIVERSITAT CATALANA**

Noves

Ha quedat constituïda la nova Junta Directiva de la Secció Escolar de «Nosaltres Sols!», de la següent manera: President, J. Escoda; Secretari, A. Pi; Tresorer, J. Valls; Vocals, J. Reichach i F. Matheu.

—Acabada la general protesta contra l'intrusisme, s'han reintegrat ja a les classes tots els escolars de les diverses Facultats, amb la sola excepció dels estudiants Aparelladors, que han començat una vaga «per tal que hom doni justa solució al seu problema».

—El propassat dilluns tingueren lloc a la Facultat de Dret les eleccions per a representants al Claustre Universitari; s'elegiren, Martinez Mari, el nostre company de redacció Alfonso i Orfila, Capdevila, Viola i Ribé, de la candidatura «Pro igualtat escolar», i Delegat a la Junta de govern de la Universitat, Ramon Ribé, de la F. N. E. C.

—El dia 7 propassat, la Federació Catalana d'Estudiants Catòlics organitzà un programa de festeigs per a commemorar la diada de Sant Tomàs. Després d'una missa a honor del Sant, se celebrà un típic esmorzar de germanor al cafè Novetats, i a la plaça de la Universitat es ballaren sardanes i donaren una exhibició els espatadanzaris i txistularis vascos, residents a Barcelona.

—El Sr. Lluís Ulloa ha començat a la Universitat un interessant cicle de conferències sobre el tema «El problema del descobriment d'Amèrica».

—El dia 6 propassat, el Sr. Ossorio i Gallardo donà una interessant conferència a l'Associació d'Alumnes de la Facultat de Medicina (F. N. E. C.) sobre el tema «L'evolució del salariat».

—El nostre amic Josep Baltà i Elies, professor auxiliar de la Facultat de

Ciències d'aquesta Universitat, ha obtingut el primer número en les oposicions a la càtedra de Física de les Universitats de Càdiz i Salamanca.

—Rebem el número 4 de «Ruta» corresponent al mes de febrer, amb interessants articles com l'editorial titulat «La setmana de l'estudiant», «Tres comentaris» de J. M. Flaquer, «Una lleugera consideració» de M. Ruiz del Bustillo, «Reportatge» de V. M. Coldeforns, una extensa informació i la reproducció de l'Enquesta d'UNIVERSITAT CATALANA sobre el III Congrés Universitari Català (resposta d'En Frederic Brasó).

—En el número passat vam ometre la signatura del nostre company Ricard Corachan, autor de la documentada crònica sobre «La reunió extraordinària de la Cambra de la F. N. E. C.».

—El dia 11 propassat s'inaugurà a Barcelona el XVIII curs Internacional de Montessori, amb l'assistència de les autoritats.

—*Llibres rebuts:* «Crepúsculo» de J. Ramonatxo Pedra; «Seny i Atzar» de Dalmau Janer, i «Notes històriques del Decret de Nova Planta», de J. Font i Solsona. Més endavant ens en ocuparem.

—Organitzada pel Comitè d'Acció Femenina de la F. C. d'E. C., la senyoreta Nicolau dona una conferència amb aquest títol: «La dona catalana i el seu patriotisme», essent presentada per la Srta. Josefina Ricart. Ambdues foren molt aplaudides.

—A la S. U. de la J. C. R., l'estudiant cubà Cristòfor Albert, el dia 22, donarà una conferència sobre «La tirania a Cuba», (Corts, 589, pral.

Imp. F. Camps Calmet. Tel. 54, Tàrrrega

Acadèmia DALMASES

Conferències de totes les assignatures corresponents a les
Carreres d'Enginyer, d'Arquitecte i Pèrit Aparellador

FACULTATS DE CIENCIES

Professorat constituït per Arquitectes,
Enginyers i Pèrits Aparelladors

DIRECTOR:

Josep M.ª de Dalmases i de Plandolit

Passeig de Gràcia, 19. - BARCELONA. - Telèfon, 20970

ESTUDIANTS! Compreu els ob-
jectes d'escriptori
i material de dibuix a la casa

**Material Escolar i
Científic, S. A.**

Suc. de J. Esteva Marata

Ronda Universitat, 7. - Telèf. 10505

**Llibreria ● Papereria
● Impremta ●**

**MATERIAL ESCOLAR DE
Vda. de Rosals**

Fàbrica de cartipas-
sos i llibres ratllats

Despatx: Portaferrixa, 30
Tallers: Camprodon 14. Tel. 17713

Camionatges Ràpids

Diputació, 254
Telèfon, 15606

**Transports per autocamió
a Santander - Oviedo - Gijón**

**ACADEMIA
ESCLASANS**

- ☐ Enginyers industrials
 - ☐ Auxiliars i Tècnics d'Indústries
 - ☐ Arquitectes, Pèrits i Aparelladors
 - ☐ Batxillerat
 - ☐ Secció especial de Belles Arts, Arts,
Oficis, etc , etc.
- CLASSES ESPECIALS PER A SRTES.
Balmes, 2.-Barcelona

JOSEP PORTER

LLIBRETER

MONT-SIÓ, 3 BIS, PRAL. SEGONA. TELÈFON, 16792

BARCELONA

APARTAT DE CORREUS, 574. Adreça telegràfica, «PORTELIBER»

COMPRA, VENDA I CANVI DE LLIBRES I GRÀFICS DE TOTES MENES

Incunables, Manuscrits, especialment en llengües romàniques
i amb miniatures, Obres esgotades. Impressions
modernes de luxe o limitades. Relligadures
artístiques o històriques. Gravats.

Dibuixos. Aquarel·les.

Autògrafs.

Informacions bibliogràfiques Formació i organització
de biblioteques Recerques d'obres esgotades o rares.
Servei de liquidació de biblioteques Publicació
de Catàlegs per matèries de les obres que tenim en venda
Van publicats catàlegs i llistes d'obres de les següents
especialitats bibliogràfiques: Bibliografia, Bibliofilia, Incuna-
bles, Arqueologia, Belles Arts, Medicina, Dret, Religió. Amè-
rica, Catalunya, Espanya, Madrid, Barcelona, València, Viat-
ges, Música, Publicacions periòdiques i moltes d'altres
El darrer catàleg aparegut, contenint 2000 obres sobre Belles
Arts i Arqueologia, s'envia franc a qui el demani :: ::